

**MELD
PUNT**

**Grensoverschrijdend
Gedrag RKK**

Jaarverslag 2023

**R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
1 januari 2023 tot en met 31 december 2023**

1. Woord vooraf

Sinds 1 mei 2015 kunnen meldingen van grensoverschrijdend gedrag in de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland worden gedaan bij het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

Dit verslag van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag betreft de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. In dit verslag wordt gerefereerd aan het Reglement R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag (hierna; 'het Reglement') zoals dat gold vóór de wijzigingen die op 1 april 2024 van kracht werden.

Het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag omvat:

1. de Raad van Toezicht;
2. de Meldpuntfunctionaris, tevens secretaris van de Klachtencommissie;
3. de Klachtencommissie;
4. het Platform Hulpverlening.

De Meldpuntfunctionaris en de leden van de Klachtencommissie worden op voordracht van de Raad van Toezicht door de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het Dagelijks Bestuur van de Konferentie van in Nederlands gevestigde Religieuzen (KNR) voor een periode van vijf jaar benoemd.

2.1 De Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van het Meldpunt bestond in 2023 uit:

- de heer mr. P.A.G. Cammaert, voormalig burgemeester van diverse gemeenten;
- de heer mr. drs. Th.E.M. Wijte, voormalig burgemeester van diverse gemeenten en voormalig (kanton)rechter-plaatsvervanger in de rechtbank Rotterdam;
- de heer drs. S.W.J.G. Schelberg, burgemeester van de Overijsselse gemeente Hengelo.

De Raad van Toezicht heeft tot taak om namens de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het Dagelijks Bestuur van de KNR toezicht uit te oefenen op het functioneren van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag. De Raad van Toezicht doet jaarlijks schriftelijk verslag aan de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het Dagelijks Bestuur van de KNR van de werkzaamheden van het Meldpunt in het voorafgaande jaar.

De Raad van Toezicht heeft in 2023 één keer vergaderd, op 6 maart. Voorts vond in 2023 tussentijds overleg plaats over bestuurlijke aangelegenheden.

2.2. De Meldpuntfunctionaris

De Meldpuntfunctionaris heeft de volgende taken:

- Het ondersteunen van de Klachtencommissie bij de behandeling van meldingen en klachten over grensoverschrijdend gedrag in de zin van de Gedragscode Pastoraat.
- Het beantwoorden van vragen van klagers over grensoverschrijdend gedrag en zo nodig het doorverwijzen naar het Platform Hulpverlening dat bij het Meldpunt is ondergebracht.
- Het regelmatig overleg voeren met de psychiater-psychotherapeut en met de vertrouwenspersonen die aan het Platform Hulpverlening zijn verbonden.

- Het adviseren over ontvangen klachten en meldingen en het in goede afstemming met de voorzitter van de Klachtencommissie bewaken van het gehele proces van klachtenbehandeling.
- Het voorbereiden van hoorzittingen van de Klachtencommissie. Verslaglegging van deze zittingen en het schrijven van concept-uitspraken.
- Het voorbereiden van de bijeenkomsten van vertrouwenspersonen die aan het Meldpunt zijn verbonden en de bijeenkomsten van leden van de Klachtencommissie en van de Raad van Toezicht.
- Het opstellen van het jaarverslag van de activiteiten van het Meldpunt.

De heer dr. René Westra vervulde de functie van Meldpuntfunctionaris a.i. tot en met 31 mei 2023. Vanaf 1 juni 2023 is mevrouw Ineke Meulendijk-Giese MSc. aangesteld in de functie van Meldpuntfunctionaris.

2.3 De Klachtencommissie

De Klachtencommissie bestond in 2023 uit:

- de heer mr. R.J.M. Cremers, raadsheer bij het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, als voorzitter van de Klachtencommissie;
- de heer mr. dr. A.P.H. Meijers, voormalig universitair hoofddocent canoniek recht van de Faculteit Katholieke Theologie van de Universiteit van Tilburg als vicevoorzitter van de Klachtencommissie;
- mevrouw drs. L. Erftemeyer, pedagoge en onder meer werkzaam als bemiddelaar voor Perspectief Herstelbemiddeling, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen';
- mevrouw drs. N.A.M. van Beelen, psychologe, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen';
- de heer mr. P.R.M. van der Ven pr., emeritus ziekenhuispastor, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende';
- pastoor mr. drs. J.C.M. Steenvoorden pr. als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende';
- pastoor mr. L.J.M. Janssens o.carm., als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende'.

Er hebben in 2023 twee zittingen van de Klachtencommissie plaatsgevonden, op 17 maart en 2 oktober. Naar aanleiding van een onderzoek als bedoeld in artikel 34 van het Reglement door de voorzitter in opdracht van de kerkrechtelijke verantwoordelijke, waarbij in aanwezigheid van de Meldpuntfunctionaris een betrokkene is gehoord, is er een advies uitgebracht.

2.4 Het Platform Hulpverlening

Gedurende het jaar 2023 was de heer drs. D.G.L. van Dijk, psychiater-psychotherapeut, verbonden aan het Platform Hulpverlening. In dat jaar hebben zeven contacten met hulpvragers plaats gevonden. Deze contacten bestonden doorgaans uit een eerste gesprek vis-à-vis of telefonisch, één telefonische vervolgspraak en één vis-à-vis vervolgspraak. In een van de gevallen ging het om een aanmelding via een vertrouwenspersoon. In de meeste gevallen nam de hulpvrager op eigen initiatief contact op met de Meldpuntfunctionaris, bij wie

deze te kennen gaf een gesprek met de aan het Meldpunt verbonden hulpverlener op prijs te stellen. Tweemaal werd dit geadviseerd door de Klachtencommissie.

Na screening werd in één geval een consult bij de huisarts geadviseerd en werd tevens het aanbod gedaan dat er overleg zou kunnen plaatsvinden. In drie van de zes gevallen werd een vorm van psychotherapeutische hulpverlening geadviseerd. In één geval werd een advies gegeven dat betrokkene met haar eigen psychotherapeut ging bespreken.

Naast de ad hoc gesprekken die de heer Van Dijk met de Meldpuntfunctionaris voerde, had hij regelmatig overleg met de Meldpuntfunctionaris dat een coachend karakter had. De heer Van Dijk had in 2023 geen contacten met vertrouwenspersonen die aan het Meldpunt verbonden zijn.

Overigens: in bijzondere gevallen leveren de bisdommen en religieuze instituten ook maatwerk op het gebied van hulpverlening. Betrokkenen maakten geen gebruik van de mogelijkheid om een gespreksverslag te ontvangen.

3. Ontvangen meldingen

In de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 zijn bij het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag 14 meldingen binnengekomen. 5 meldingen hebben (deels) betrekking op schendingen van de Gedragscode Pastoraat, zodat deze onder de bevoegdheid van het Meldpunt en de Klachtencommissie vallen, waarvan 2 meldingen waarbij minderjarigen zijn betrokken. 9 meldingen hebben geen betrekking op schendingen van de Gedragscode Pastoraat en vallen niet onder de bevoegdheid van het Meldpunt en de Klachtencommissie.

A. Meldingen die betrekking hebben op seksueel gerelateerd grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van minderjarigen in de zin van de Gedragscode Pastoraat:

1. Melding die betrekking heeft op mogelijk seksueel gerelateerd grensoverschrijdend gedrag van een geestelijke ten aanzien van een minderjarige in de zin van de Gedragscode Pastoraat. Hiervan is door de kerkrechtelijk verantwoordelijke aangifte gedaan bij de politie.

B. Meldingen die betrekking hebben op seksueel gerelateerd grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van meerderjarigen in de zin van de Gedragscode Pastoraat:

2. Melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag van een geestelijke ten aanzien van melder. Omdat melder en de geestelijke elkaar goed kennen is eerst geprobeerd er samen onder leiding van een vertrouwenspersoon uit te komen. Toen dit niet voldoende lukte is de kerkrechtelijk verantwoordelijke ingeschakeld die melder doorverwezen heeft naar het Meldpunt. De melder heeft een klacht tegen de geestelijke ingediend. In 2023 is deze zaak door de Klachtencommissie behandeld en gegrond verklaard. Er is een advies uitgebracht aan de kerkrechtelijk verantwoordelijke.
3. Melding van laster en seksueel grensoverschrijdend gedrag van een geestelijke door een geestelijke die een collega is. De melding is omgezet in een klacht die ontvankelijk is verklaard. De zitting van de klachtencommissie vindt plaats in 2024.

C. Meldingen die betrekking hebben op niet-seksueel gerelateerd grensoverschrijdend gedrag in de zin van de Gedragscode Pastoraat:

4. Melding van discriminatie en pestgedrag door twee parochiemedewerkers en melding van machtsmisbruik door twee geestelijken. Het Reglement en de Gedragscode Pastoraat zijn aan de melder toegestuurd.
5. Melding van grensoverschrijdend gedrag van een geestelijke met emeritaat ten aanzien van melder en haar twee minderjarige dochters. Het gedrag is te familiair en levert ongemakkelijke situaties op. Er is ook melding gedaan bij de kerkrechtelijk verantwoordelijke. De vertrouwenspersoon van het bisdom is ingeschakeld en er zijn afspraken gemaakt door de kerkrechtelijk verantwoordelijke met de geestelijke met emeritaat om geen pastorale bezoeken meer af te leggen binnen de parochie waartoe zowel de geestelijke met emeritaat als de melder behoren. De vertrouwenspersoon heeft in een persoonlijk gesprek met melder tips gegeven hoe te handelen. Dat geeft rust. Er komt een afsluitend overleg van de kerkelijke verantwoordelijke met melder en de geestelijke met emeritaat.

D. Meldingen die niet onder de bevoegdheid van het Meldpunt en de Klachtencommissie vallen:

6. Melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag en machtsmisbruik tussen twee geestelijken. Deze melding werd omgezet in een klacht die aanvankelijk ontvankelijk werd verklaard. Nadere bestudering leidde tot de conclusie dat de kerkrechtelijk verantwoordelijke de keuze had om de klacht af te laten handelen door de Klachtencommissie voor een niet-bindend advies of via de eigen klachtenprocedure aangezien het geen klacht was die onder de bevoegdheid van het Meldpunt en de Klachtencommissie valt. De kerkrechtelijk verantwoordelijke koos voor de behandeling van de klacht via de eigen klachtenprocedure.
7. Anonieme melding. Er zijn geen gegevens van de melder bekend. Conform artikel 4.2 van het Reglement kan hier inhoudelijk geen actie op ondernomen worden.
8. Anonieme melding. Conform artikel 4.2 van het Reglement kan hier inhoudelijk geen actie op ondernomen worden. Per mail is toegelicht waarom er geen anonieme meldingen in behandeling genomen kunnen worden en is de melder verzekerd dat er veilig gemeld kan worden omdat het Meldpunt onafhankelijk opereert en er geen binding is met het religieus instituut waar de melding over gaat. Melder heeft hierop gereageerd en beraadt zich samen met een psycholoog op verdere stappen en een eventuele omzetting van de melding in een klacht.
9. Melder is als 12-jarige misbruikt op een kinderkanokamp dat georganiseerd werd door de Vrijzinnig Christelijke Jeugdcentrale (VCJC). Deze organisatie valt niet onder de bevoegdheid van het Meldpunt en de Klachtencommissie. Melder is doorverwezen naar de Koepel van de Vrijzinnigen in Nederland.
10. Anonieme melding over mogelijk pedoseksueel gedrag. Conform artikel 4.2 van het Reglement kan hier inhoudelijk geen actie op ondernomen worden.
11. Anonieme melding. Conform artikel 4.2 van het Reglement kan hier inhoudelijk geen actie op ondernomen worden. De melding betreft vermeend grensoverschrijdend gedrag door een voormalige schooljuffrouw. De melding heeft betrekking op personen

uit de Hervormde Kerk. De melding is ter kennisgeving doorgestuurd naar het Meldpunt SMPR waar de PKN-kerken onder vallen.

12. Anonieme melding. Conform artikel 4.2 van het Reglement kan hier inhoudelijk geen actie op ondernomen worden. Het betreft een melding van openlijke godslastering door een geestelijke, woonachtig in de Verenigde Staten, op X (voorheen Twitter).
13. Melding van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag door een geestelijke in Indonesië. Dit valt niet onder de bevoegdheid van het Meldpunt. De afhandeling van de klacht is overgenomen door de kerkrechtelijk verantwoordelijke van deze geestelijke.
14. Melding van fraude, financiële onttrekkingen en mogelijk seksueel grensoverschrijdend gedrag bij een kerkelijke instelling waar een kerkrechtelijk verantwoordelijke toezichthouder is. De kerkrechtelijk verantwoordelijke vraagt het Meldpunt als onafhankelijke instantie onderzoek te doen naar de mogelijke fraude en financiële onttrekkingen bij de kerkelijke instelling en dit aan de kerkrechtelijk verantwoordelijke te rapporteren. Dat onderzoek loopt. Het mogelijk seksueel grensoverschrijdend gedrag dateert van vijf jaar voor de melding en kan niet in behandeling worden genomen door de klachtencommissie conform art. 9.4 van het Reglement.

4. Vertrouwenspersonen en hulpverlening

In 2023 is er meerdere keren een beroep gedaan op een vertrouwenspersoon.

Er is geen systematische intervisie van de vertrouwenspersonen geweest omdat het aantal klachten per vertrouwenspersoon te beperkt of zelfs nihil was.

De gevolgen van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag kunnen groot zijn en veel impact hebben. Het kan dan belangrijk zijn om hier deskundige hulp bij te vragen. De psychiater-psychotherapeut die is verbonden aan het Platform Hulpverlening helpt desgewenst bij het vinden van deskundige psychologische hulpverlening.

5. Privacy

Het Meldpunt gaat op een veilige manier met persoonsgegevens om en respecteert de privacy van betrokkenen. Persoonsgegevens worden in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt. Het Meldpunt gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt het Meldpunt voor passende beveiliging van persoonsgegevens. Om een en ander vast te leggen is in 2018 een privacyreglement vastgesteld. Dit reglement is te raadplegen via de website van het Meldpunt.

https://www.meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl/wp-content/uploads/2018/06/Privacyregels_RK_Meldpunt_Grensoverschrijdend_Gedrag.pdf

**MELD
PUNT**

**Grensoverschrijdend
Gedrag RKK**

6. Colofon

Dit jaarverslag is conform artikel 2.4. van het Reglement aangeboden aan de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het Dagelijks Bestuur KNR door de Raad van Toezicht van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
Goeman Borgesiuslaan 77
3515 ET UTRECHT
E contact@meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl
T 06 24 955 899